

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ดีระบอบหนึ่งแม้ว่าจะไม่ใช่ระบอบการปกครองที่ดีที่สุดก็ตาม ทั้งนี้ระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบที่เน้นหนักให้ความสำคัญกับประชาชนมากที่สุด เป็นระบอบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ในขณะเดียวกันก็ได้ยึดหลักการว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ สำหรับผู้ใช้อำนาจนี้ประชาชนได้มอบหมายให้ประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการทำงานแทนประชาชนทั้งประเทศ เราจึงเรียกผู้ใช้อำนาจอธิปไตยว่ารัฐบาล รัฐบาลนำเจตนารมณ์ของปวงชนมาบังคับใช้ โดยใช้อำนาจอธิปไตยเป็นเครื่องสนับสนุนเพื่อให้เจตนารมณ์นั้นบังเกิดผล (จรรยาสุภาพ. 2524 : 79)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Politic participation) เป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญในรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ อาทิ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การลงสมัครรับเลือกตั้ง การณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หรือแม้แต่ในฐานะประชาชนผู้คอยเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนของตนในองค์กรทางการเมือง การปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนในลักษณะต่างๆ เช่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอันเป็นพฤติกรรมพื้นฐานทางการเมืองที่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย (โกวิทย์ พวงงาม. 2542 : 25-35) ดังนั้นในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะสังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำจะพิจารณาได้จากการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจแบ่งได้ 2 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองระดับชาติและการมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น ซึ่งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติและในระดับท้องถิ่นของประชาชนมีมาตั้งแต่กิจกรรมการคัดเลือกผู้แทนเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ บริหารกิจการสาธารณะของท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองใน

ลักษณะต่างๆ เช่น การพูดคุยทางการเมือง การเขียนบทความหรือจดหมายไปแสดงความ
 คิดเห็นทางหนังสือพิมพ์ การโทรศัพท์ไปร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการสนทนาทางการเมือง
 เมืองทางโทรทัศน์ หรือการรวมตัวประท้วงในรูปกลุ่มผลประโยชน์และการแสดงทัศนคติ
 ทางการเมืองของประชาชน โดยการตอบแบบสอบถาม (Poll) แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนิน
 นโยบายสาธารณะของรัฐ (จันทนา สุทธิจารี. 2544 : 411)

การเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งต่อการปกครอง
 ระบบประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญของระบบ
 การปกครองระดับชาติที่สนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทาง
 การเมืองการปกครอง เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์ท้องถิ่นที่ตนเองอาศัย
 อยู่ อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยใน
 ที่สุด (ประหยัด หงส์ทองคำ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. 2529 : 105)

การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ทางการเมืองตาม
 ระบบประชาธิปไตย และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการทาง
 การเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของ
 การปกครองท้องถิ่นที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์การ
 หรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและสำคัญก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วน
 ร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวาง ซึ่งในการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นสามารถ
 สร้างการยอมรับในคุณค่าของสังคม และวัฒนธรรมภายในชุมชนได้ เป็นวิธีการที่สามารถ
 สร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับประชาชนได้เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป็นการ
 ระดมเอาพลังความคิด พลังกาย พลังใจ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนออกมาใช้
 ประโยชน์ต่อชุมชน เป็นการสนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีการกระจาย
 อำนาจสอดคล้องกับปรัชญาทางสังคม และการเมือง (Social Political Philosophy) ที่ต้องการ
 ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนา วางแผนดำเนินการและ
 ประเมินผล และเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ซึ่งการพัฒนาใดๆ ถ้าขาดความร่วมมือและ
 การมีส่วนร่วมแล้ว กิจกรรมหรือโครงการนั้นๆ ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ และจะประสบความล้มเหลวในที่สุด (โกวิทย์ พวงงาม. 2548 : 32)

ประเทศไทยนับตั้งแต่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิ
 ราชามาเป็นระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ
 พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับแรกเมื่อ

วันที่ 10 ธันวาคม 2475 ซึ่งภายหลังได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามสภาวะการณ์ จนถึงปัจจุบันมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ฉบับที่ 18 โดยในหมวดที่ 5 แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 (3) บัญญัติว่า รัฐต้องดำเนินการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งพาตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณสุขไปการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศรวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น และมาตรา 87 (2) บัญญัติว่ารัฐต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ อีกทั้งยังระบุไว้ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 มาตรา คือ มาตรา 281-290 อันเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์กรบริหารส่วนตำบลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองได้เป็นอย่างมาก ประกอบกับการพัฒนาทางการเมืองที่จะต้องสร้างอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกขั้นตอน ทุกระดับ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจการบริหารงานท้องถิ่น ดังนั้นการบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ท้องถิ่นย่อมขึ้นอยู่กับ “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” ทั้งด้านการเมืองขององค์กรบริหารส่วนตำบล และด้านการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ เมื่อพิจารณาจากสถิติการเลือกตั้งนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 5,624 คน มาใช้สิทธิ 4,638 คน คิดเป็นร้อยละ 82.47 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคาม 2556 : 1) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลเขวาไร่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีแนวโน้มที่สูงขึ้น แต่เนื่องจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีหลายรูปแบบไม่ใช่ว่าเพียงแต่การไปใช้

สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ยังสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้าน การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ การรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ เพื่อที่จะได้มาซึ่งประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม ที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ได้ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาโดยตลอด

จากความสำคัญดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยจะนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลนำเสนอผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริม และพัฒนาการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองระดับท้องถิ่นมากขึ้น

คำถามการศึกษา

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

สมมุติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้ปรับปรุงตามแนวคิดของคัมมิงส์ และ ไวส์ (Cummings and Wise, 1971 : 13-17) จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการเลือกตั้ง
- 1.2 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง
- 1.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ
- 1.4 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์
- 1.5 ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5,807 คน (สำนักทะเบียนอำเภอนาเชือก. 2557 : 1)

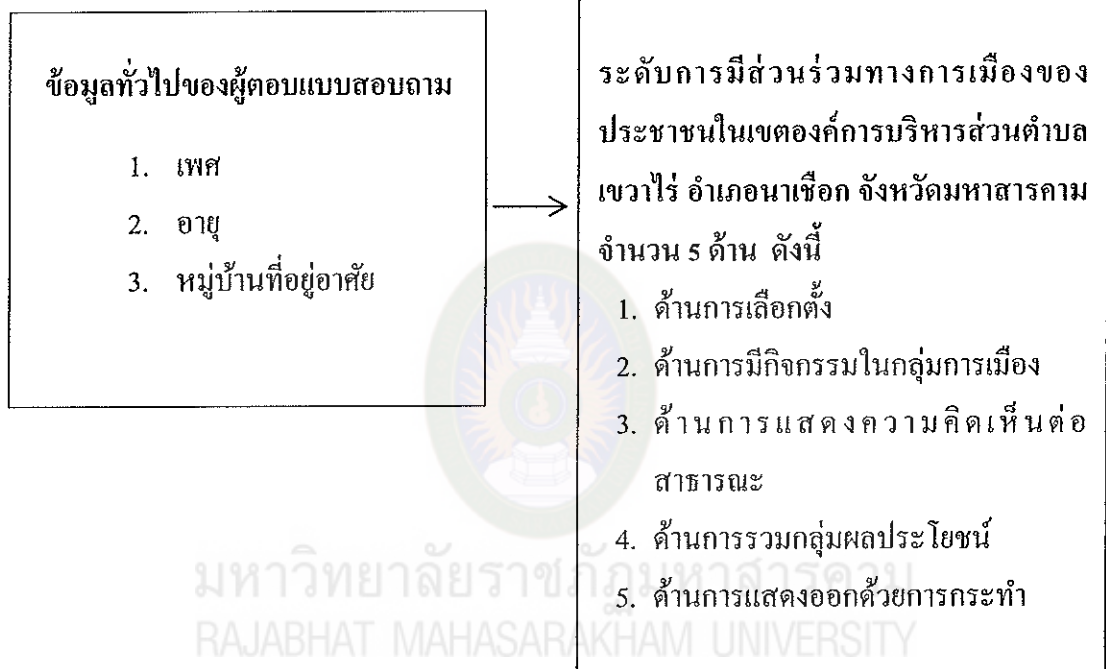
2.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 400 คน ตามสูตรการคำนวณของทาโร ยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ระหว่างเดือน
กรกฎาคม – เดือนตุลาคม 2557

กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดการศึกษา ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงตามแนวคิดของคัมมิงส์ และ ไวส์
(Cummings and Wise. 1971 : 13-17) จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประชาชน หมายถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่
อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
2. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอ
นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความสมัครใจของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกตั้ง การกำหนดนโยบายสาธารณะและการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การติดตามการดำเนินงานทุกด้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการกระทำต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

3.1 ด้านการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง ได้แก่ การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งด้วยความสมัครใจหรือเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนทางการเมือง การรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ความสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงเป็นประจำ

3.2 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มการเมืองอย่างสม่ำเสมอ การเสนอนโยบายในกลุ่มการเมืองเป็นประจำ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง และการร่วมสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายของผู้บริหาร

3.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ในทางการเมือง ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล การแสดงความคิดเห็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็นต่อโครงการต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำในหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็นในการทำประชาคมหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นประจำ การเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม การผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการของกลุ่ม การคัดค้านต่อประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ เป็นต้น และการต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา เป็นต้น

3.5 ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม แสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งต่อประเด็นสาธารณะหรือประเด็นของการเมือง อาจจะเป็นการคัดค้านหรือสนับสนุนการกระทำของเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ และการกระทำนั้นอาจทำในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การสนับสนุนหรือคัดค้านการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การแสดงออกซึ่งความต้องการในการทำประชาคมหมู่บ้านและเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ และการนำเสนอปัญหาของหมู่บ้านเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการแก้ไข

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตลอดจนเป็นข้อมูลในการพัฒนาประชาธิปไตยในพื้นที่ให้มากขึ้น
2. ทำให้ทราบข้อแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ช่วงอายุ รวมทั้งหมู่บ้านที่อยู่อาศัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เท่าเทียมกัน
3. ทำให้ทราบข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ให้มากขึ้น